

Varietats de colza. Indicacions per a la campanya 2019-2020

ag. 19, 2019 |

La colza és una de les opcions més interessants per a introduir en les rotacions de la major part dels nostres secans. A més del seu cicle de cultiu similar al del cereal d'hivern i de poder cultivar-se amb la mateixa maquinària que aquest, aquesta espècie és un excel·lent precedent per a la sembra posterior de blat o ordi.

La condició bàsica de l'èxit del cultiu de la colza és una correcta implantació al terreny. Per això cal sembrar durant la segona meitat del mes de setembre i tenir la humitat necessària al sòl per a garantir una bona naixença. En condicions de regadiu, la correcta implantació de la colza s'aconsegueix amb facilitat en regs per aspersió i el seu potencial productiu en aquestes condicions és força atractiu (vegeu taula 3) i sorprenentment fins ara no gaire explotat.

PER A UN CULTIU EXITÓS DE LA COLZA HAUREM DE PRESTAR ATENCIÓ A:

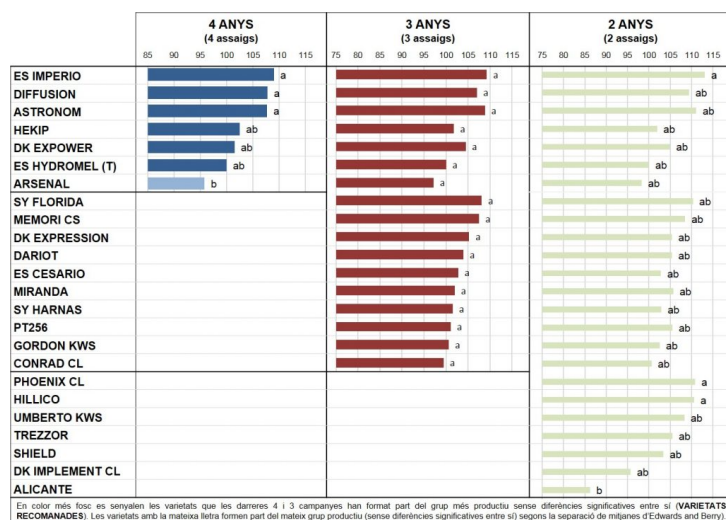
- Preparar el terreny per a la sembra superficialment, sense deixar perdre la humitat inferior.
- Deixar la llavor a poca profunditat (aproximadament 1 cm.).
- Evitar l'encrostament del terreny abans de la naixença. No curronar tret que sigui imprescindible per a la conservació de la humitat del terreny. En general, evitar terrenys forts o molt argilosos.
- Sembrar entre 60 i 70 llavors/m², en funció de les condicions del terreny.
- Assegurar una implantació final del cultiu no inferior a 30 plantes/m².
- Sembrar cap a mitjans de setembre. És important que les plantes de colza arribin a 6-8 fulles abans de les primeres gelades.
- Evitar danys causats pel "saltiró" en els primers estadis de la planta.

- Aplicar la fertilització nitrogenada de cobertora a finals de gener o primers de febrer.
- Assegurar el control de males herbes de fulla ampla amb un tractament herbicida en preemergència o postemergència precoç, tret que s'hagi sembrat una varietat Clearfield®.
- Evitar recol·lectar, si és possible, en les hores de màxima insolació.

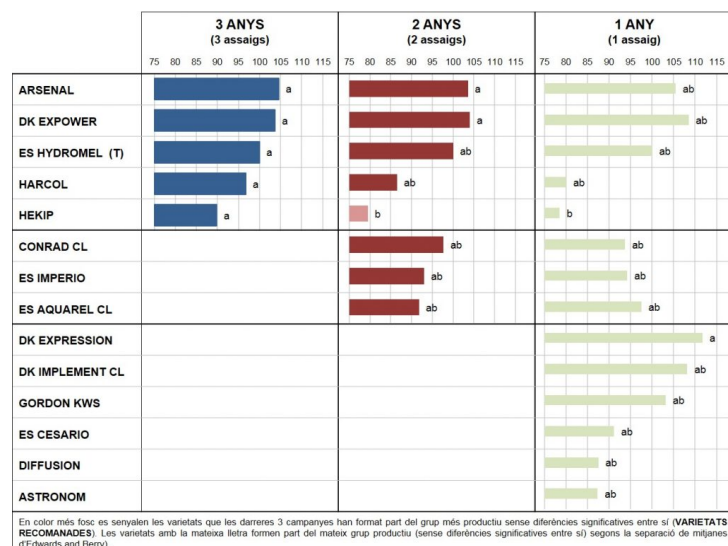
Gairebé totes les varietats que es comercialitzen actualment a Catalunya són híbrides. Entre aquestes, n'hi ha que incorporen la tecnologia Clearfield®, que els hi confereix tolerància als herbicides de la família de les Imidazolinones (Cleranda®). Entre aquestes varietats podem trobar AQUAREL CL, CONRAD CL, DK IMPLEMENT CL, PHOENIX CL, entre altres.

En general, el nou material vegetal híbrid de colza que es comercialitza a Catalunya no difereix molt entre sí pel que fa al seu comportament agronòmic. Tampoc resulta fàcil establir clares diferències de productivitat i millor adaptació entre varietats a les diferents zones de producció. L'IRTA porta a terme l'avaluació d'aquest nou material vegetal en 4 camps experimentals d'avaluació de noves varietats situats a les principals zones productores de Catalunya. A la zona de l'interior de Girona és on es disposa d'un major nombre d'anys amb assaigs i on s'ha avaluat més varietats de colza. En el conjunt dels últims quatre anys d'assaigs han destacat **ES IMPERIO, DIFFUSION, ASTRONOM, HEKIP, DK EXPOWER i ES HYDROMEL** (vegeu taula 1). Amb tres anys d'assaigs, també cal destacar el comportament de SY FLORIDA, MEMORI CS, DK EXPRESSION, DARIOT, ES CESARIO, MIRANDA, entre altres, tot i que sense diferències estadísticament significatives amb les anteriors.

Taula 1. Índex productius plurianuals respecte al testimoni ES HYDROMEL de les varietats de colza assajades als secans de l'interior de Girona. Mitjanes de les campanyes 2015 a 2018.

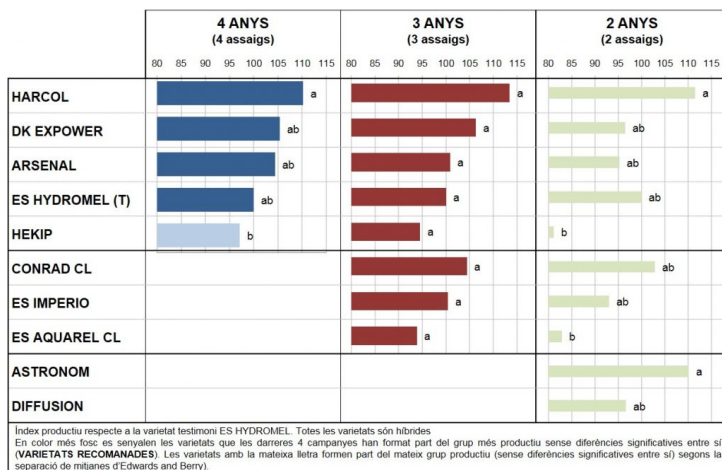
Taula 2. Índex productius plurianuals respecte al testimoni ES HYDROMEL de les varietats de colza assajades als Secans Frescals de l'interior de Catalunya. Mitjanes de les campanyes 2015, 2016 i 2018.

En els darrers tres anys d'assaigs realitzats en els secans frescals de l'interior de Catalunya, a la localitat d'Olius (el Solsonès), no s'han observat diferències significatives de producció entre les varietats **ARSENAL, DK EXPOWER, ES HYDROMEL i HARCOL**, essent aquestes les varietats que han mostrat un millor comportament productiu en aquesta zona (vegeu taula 2). Amb dos campanyes d'assaig semblen destacar CONRAD CL, ES IMPERIO i ES AQUAREL CL, tot i que sense mostrar diferències significatives amb les anteriors.

En els assaigs realitzats als Regadius de Lleida, a la localitat de Sucs (el Segrià), les varietats amb els majors rendiments mitjans durant els darrers quatre anys han estat **HARCOL, DK EXPOWER, ARSENAL i ES HYDROMEL** (vegeu taula 3). Amb tres anys d'assaig han mostrat un potencial productiu similar CONRAD CL, ES IMPERIO i ES AQUAREL CL.

Taula 3. Índex productius plurianuals respecte al testimoni ES HYDROMEL de les varietats de colza assajades als regadius de Lleida. Mitjanes de les campanyes 2015 a 2018.

Els resultats de rendiment en els diferents assaigs no mostren sovint diferències notables de producció entre varietats. Així, en el cas de la colza, és especialment rellevant considerar altres paràmetres agronòmics a l'hora de decidir la varietat a sembrar, com ara el cicle (sensibilitat a l'elongació de la tija, data de floració, etc.), l'altura i la sensibilitat a l'ajagut i el contingut en oli. A la taula 4 es mostren les principals característiques agronòmiques de les varietats de colza avaluades durant els últims anys a Catalunya. Les varietats més precoces a floració han estat SY FLORIDA, DK EXPRESSION, DK IMPLEMENT CL, GORDON KWS, TREZZOR, etc. Entre les que han mostrat una major altura de la planta es pot fer menció de ASTRONOM, GORDON KWS, MEMORI CS, SY FLORIDA, entre altres. Les diferències en el contingut en greix del gra no sempre han estat massa clares; tot i això, les que han presentat uns continguts mitjans més elevats han estat SQUAREL CL, ARSENAL, DARIOT, DK EXPPOWER, DK EXPRESSION, GORDON KWS, PT256, SY HARNAS, entre altres.

Taula 4: Principals característiques agronòmiques de les varietats de colza avaluades a Catalunya durant les darreres 3 o més campanyes.

VARIETAT	EMPRESA COMERCIALIZADORA	TIPUS VARIETAL	SENSIBILITAT ELONGACIÓ DE LA TIJA	PRECOCITAT A FLORACIÓ	ALTURA	RESISTÈNCIA AJAGUT	CONTINGUT EN OLI
AQUAREL CL	EURALIS SEMILLAS	Híbrid 'Clearfield'		Precoc	Mitjana a Alta	Mitjana a Alta	Mitjà a alt
ARSENAL	LIMAGRAIN IBÉRICA	Híbrid restaurat		Precoc	Mitjana a Alta	Mitjana	Mitjà a alt
ASTRONOM	LIMAGRAIN IBÉRICA	Híbrid restaurat	Mitjana a alta	Mitjana	Alta	Mitjana a Alta	Mitjà
CONRAD CL	LIMAGRAIN IBÉRICA	Híbrid 'Clearfield'		Precoc	Mitjana		Mitjà
DARIOT	ACEITES BORGES PONT	Híbrid restaurat	Mitjana a alta	Mitjana	Mitjana a Alta	Mitjana a Alta	Mitjà a alt
DIFFUSION	ACEITES BORGES PONT	Híbrid restaurat	Mitjana	Mitjana a Tardana	Mitjana	Mitjana a Alta	Mitjà
DK EXPPOWER	DEKALB	Híbrid restaurat	Mitjana a alta	Precoc	Mitjana	Mitjana	Mitjà a alt
DK EXPRESSION	DEKALB	Híbrid restaurat		Molt precoc a Precoc	Mitjana		Mitjà a alt
ES CESARIO	EURALIS SEMILLAS	Híbrid restaurat		Precoc a Mitjana	Baixa a Mitjana		Mitjà
ES HYDROMEL	EURALIS SEMILLAS	Híbrid restaurat	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana a Alta	Baix a Mitjà
ES IMPERIO	EURALIS SEMILLAS	Híbrid restaurat	Mitjana a alta	Mitjana a Tardana	Mitjana a alta	Mitjana a Alta	Baix a Mitjà
GORDON KWS	KWS	Híbrid restaurat		Molt precoc a Precoc	Alta		Mitjà a alt
HARCOL	FLORIMOND DESPREZ	Híbrid restaurat	Baixa a mitjana	Mitjana	Baixa a Mitjana	Mitjana a Alta	Mitjà
HEKIP	FLORIMOND DESPREZ	Híbrid restaurat		Precoc	Baixa a Mitjana	Mitjana a Alta	Baix a Mitjà
MEMORI CS	SEMILLAS CAUSADE	Híbrid restaurat	Mitjana	Mitjana a Tardana	Alta	Mitjana a Alta	Mitjà
MIRANDA	MAS SEEDS	Híbrid restaurat		Mitjana	Mitjana		Mitjà
PT256	PIONEER HI-BRED	Híbrid restaurat	Mitjana	Mitjana	Baixa a Mitjana	Mitjana a Alta	Mitjà a alt
SY FLORIDA	KOIPESOL SEMILLAS	Híbrid restaurat		Molt precoc	Alta		Mitjà
SY HARNAS	SYNGENTA	Híbrid restaurat		Precoc	Baixa a Mitjana		Mitjà a alt

AUTORS

ANTONI LÓPEZ
IRTA Lleida

ROSER SAYERAS
IRTA Mas Badia

JOSEP ANTON BETBESÉ
IRTA Lleida

JOAN SERRA
IRTA Mas Badia

JOAN FAÑÉ
IRTA Mas Badia